

VUOSIKERTOMUS 2020

Suomen Punainen Risti
Oulun piiri

5.3.2021

Vuosikertomuksen taitto:
Riikka Kesonen, 040 748 4305, riikka.kesonen@punainenristi.fi
Paino: Grano Oy Oulu 2021

Kannen kuva: Joonas Brandt / Suomen Punainen Risti

Vuosi 2020 jää historiaan kaikkea muuta kuin tavanomaisena. Suomessa todettiin poikkeusolot ensimmäistä kertaa toisen maailmansodan päättymisen jälkeen koronapandemian koeteltua Suomenkin terveydenhuollon kantokykyä. Avun ja tuen tarve kasvoi myös meidän alueellamme yhteiskunnan sulkeuduttua ja sosiaalisten kohtaamisten vähennyttyä. Yksin asuvista ikäihmisistä pidettiin huolta kuntien tukena samoin kuin koville pakkasille osuneiden sähkökatkojen aikaan aiempina vuosina, mutta auttamisen tavat myös muuttuivat ja mukautuivat. Yhä useampi vapaaehtoinen auttoi etänä puhelimen tai netin välityksellä suojaten siten myös omaa terveyttään. Myös moni ryhmätoimintamme toimi suurimman osan vuotta etänä. Tällaisia poikkeusoloja varten Oulun piirissäkin on koulutettu henkilökuntaa valmiuteen ja varautumiseen keskittyvillä alueellisilla maanpuolustuskursseilla. Tämä ei myöskään ollut ensimmäinen kerta, kun Suomen Punainen Risti on auttanut Suomeen asti yltäneessä influenssapandemiassa.

Järjestötoiminnassakin pandemia aiheutti poikkeusjärjestelyjä, kun sekä piirin vuosikokous että järjestön yleiskokous järjestettiin useita kuukausia totuttua myöhemmin etäosallistumiseen painottuen. Piirin kokouksessa hallituksen vetovastuu palasi takaisin Jarno Rasinkankaalle, kun Pekka Mattila luopui tehtävästään. Järjestön hallituksen vetovastuu puolestaan siirtyi Pertti Torstilalta Elli Aaltoselle. Oulun piiristä hallitukseen valittuna varapuheenjohtajana toiminut Sami Laitinen niin ikään jäi pois hallituksesta ja uudeksi hallituksen jäseneksi valittiin Jarno Rasinkangas.

Henkilökunnassa tapahtui vuoden aikana monia muutoksia ja kiertoa tehtävien välillä ja hallitus sai ihmetellä toiminnanjohtajan sijaisena toimineen Ari Haarasen taituruutta hoitaa jokaiselle tehtävälle tekijä. Yhtenä suurimpana muutoksena mainittakoon Pirkko Mattilan valinta piirin terveydenhuollon suunnittelijaksi. Vuoden lähestyttyä loppuaan alkoi Pertti Saarelan paluun toiminnanjohtajaksi myötä muutkin tehtävät palautua aiemmille tekijöilleen.

Piirin hallitus haluaa kiittää Pekka Mattilaa työstään piirihallituksen eteen, piirin henkilökuntaa sopeutumisesta uuteen tilanteeseen ja vapaaehtoisille antamastaan tuesta ja ennen kaikkea jokaista vapaaehtoistamme kaikesta siitä työstä, mitä olette viranomaisia ja avuntarvitsijoita auttaaksenne tehneet. Kiitos!

Oulussa 4.3.2021

Suomen Punaisen Ristin Oulun piirin hallitus

TOIMINTA VUONNA 2020

Vuosi 2020 alkoi kuten monet aiemmatkin vuodet, mutta ei kestänyt kauan, kun tieto koronapandemiasta alkoi osoittaa merkkejään myös Suomessa ja Oulun piirin alueella. Tilanteen vakavuus selvisi viimeistään maaliskuussa: vallitsevan koronavirustilanteen vuoksi 16.3. voimaan astui kolme kuukautta kestäneet poikkeusolot.

Vaikka poikkeusolot päättyivät, pandemia jatkui koko vuoden 2020. Uuden haasteen edessä jouduimme mukauttamaan toimintaamme jokaisella toimialalla, kaikissa työtehtävissä ja toiminnoissa. Etätyö ja etäkokoukset tulivat pian osaksi normaalia rutiinia ja matkustaminen työn puitteissa loppui lähes kokonaan. Koronaoperaatio osoitti myös, että järjestö pystyy muuttamaan toimintaansa ja siten se on voinut vastata eteen tulleisiin haasteisiin. Vuoden 2020 merkittävimpiä asioita Oulun piirin alueella oli kasvanut ruoka- ja asiointiavun tarve sekä niihin vastaaminen. Osastomme pystyivät vastaamaan kunnilta ja kuntalaisilta tulleisiin avunpyyntöihin kiitettävästi. Koronaoperaatio sai myös lahjoittajat liikkeelle. Esimerkiksi LähiTapiolan tuella olemme pystyneet auttamaan osastoja ruoka-avun järjestelyissä, hygieniahankinnoissa ja vapaaehtoisten matkakuluissa. Koronan myötä saimme runsaasti uusia vapaaehtoisia. Osastojen tukeminen tapahtui koko vuoden pääsääntöisesti etänä.

Turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskus Ruukissa jatkoi piirimme ainoana vastaanottokeskuksena. Koronan vuoksi uusia turvapaikanhakijoita ei maahan saapunut kuin murto-osa entisistä määristä. Maahanmuuttovirasto laski vastaanottokeskusten käyttöastetavoitetta, jotta epidemia ei leviäisi tiiviisti asutetuissa keskuksissa. Tämän vuoksi myös paineet keskusten lakkauttamiseksi hieman helpottivat. Jatkossa tämä uhka on kuitenkin olemassa, sillä tulijamäärät ovat edelleen alhaiset ja pitkään maassa olleet ovat joko saaneet oleskelulupia tai käännytyspäättöksiä. Paperittomiksi joutuneiden turvapaikanhakijoiden määrä kasvoi myös erityisesti loppuvuodesta 2020.

Hietalinnan koulutustilan vuokraustilanne vaikutti hyvältä alkuvuodesta 2020. Koronan vuoksi kuitenkin varaukset vähenivät ja käytännössä päättyivät kokonaan kesällä. Vaikka koronatilanne vaikutti piirin tulopuoleen mm. vuokra- ja sijoitustuloissa, on piirin taloudellinen tilanne kuitenkin verrattain hyvä. Menojen leikkaaminen on edesauttanut taloustilanteen paranemista. Matkustamisen vähennyttävä matkakulut laskivat erittäin merkittävästi. Myös etäkoulutukset ovat olleet taloudellisesti hyviä ratkaisuja. Vastaanotto toiminnasta saadut hallintokorvaukset ovat osaltaan mahdollistaneet toiminnan laajuuden nyky muodossaan. Ulkopuolisilla rahoituslähteillä (STEA, EU, STM) on myös oma tärkeä merkityksensä sekä piirin toiminnalle, henkilöstömäärälle että taloudelle. Merkittävää oli myös, että valtaosa kokouksista käytiin etäkokouksina tai hybridimalleina.

Ari Haaranen

Toiminnanjohtajan sijainen

Suomen Punaisen Ristin Oulun piiri on pystynyt haastavana epidemiavuotena 2020 toimimaan hyvin sekä viranomaisia avustavissa tehtävissä että siinä, kuinka organisaation toiminta on sopeutettu vallitseviin poikkeusoloihin etätöineen. Oulun piirin taloudellinen tilanne on vakaa tuloksen ollessa ylijäämäinen 16 853 eurolla, mutta riskinä on tulo-rahoituksen rajalliset kanavat – mikäli Ruukin vastaanottokeskus joudutaan lakkauttamaan, on sillä moninaisia vaikutuksia paitsi tulo-rahoitukseen niin myös piirin muuhun toimintaan. Toimintavuoden 2021 alussa piirin vetovastuuseen palasi toiminnanjohtaja Pertti Saarela. Koronaepidemian aiheuttamat rajoitukset toiminnan toteuttamisessa jatkuvat edelleen kevättä kohti mentäessä. Covid-19 -rokoteohjelma on käynnistynyt koko piirin alueella ja vapaaehtoiset toimijat ovat olleet ja ovat varmasti jatkossakin innolla mukana viemässä Suomea kohti koronavapaata tulevaisuutta.

Pertti Saarela
Toiminnanjohtaja

JÄRJESTÖTOIMINTA

Vuonna 2020 Oulun piirissä oli 40 osastoa. Loppuvuonna päätettiin Sievin liittymisestä Ylivieskan osastoon 1.1.2021 alkaen. Yhdistymisen yhteydessä osastot sitoutuivat jatkamaan toimintaa molemmilla paikkakunnilla yhdessä ja toimintaryhmien kautta.

Raahen osaston hallituksen tehtävät vastuineen olivat luottamushenkilöpulan vuoksi poikkeuksellisesti, mutta järjestön sääntöjen henkeä noudattaen siirretty 1.1.2020 alkaen piirihallituksen vastuulle. Piirin toiminnanjohtaja vastasi päivittäisestä asioidenhoidosta. Raahen osaston kokouksessa 30.9.2020 valittiin uudet luottamushenkilöt osaston jäsenistä ja valta siirtyi takaisin osaston hallitukselle.

Korona aiheutti osastoille taloudellisia menetyksiä, kun ea-päivystyksiä ei ollut joko ollenkaan tai vain vähäisessä määrin. Toisaalta rajoitukset aiheuttivat sen, ettei myöskään menoja ollut entiseen tapaan. Piiri kannusti osastoja hyödyntämään erilaisia tarjolla olevia taloudellisia avustuksia niin toiminnan ylläpitämiseen kuin vapaaehtoisten virkistykseen.

Osastojen luottamushenkilötoimintaa tuettiin järjestämällä ensimmäistä kertaa Lippu korkealle! -koulutus etäkoulutuksena. Koulutus sai hyvän vastaanoton ja se tavoitti osallistujia eri puolilta piiriä.

Nälkäpäivä

Nälkäpäiväkeräys järjestettiin 40. kertaa, tällä kertaa poikkeusoloissa. Keräysvalmistelut jäivät monella viime hetkiin kun odotettiin keskustuomiston linjausta lipaskeräyksen järjestämiseen: lippailla päästiin keräämään noudattamalla turvallisuus- ja hygieniaohjeita. Käytössä olivat niin kasvomasakit, visiirit kuin turvaetäisyydet. Toisaalta riskiryhmään kuuluvat eivät saaneet tällä kertaa osallistua ja se vaikutti kerääjämäärään sekä aiheutti sen, että jouduttiin turvautumaan enemmän kylmiin lippaisiin. Oulun piiristä 36 osastoa osallistui vähintään kylmillä lippailla tai koulukeräyksellä.

Koronalla oli selkeät vaikutukset keräystulokseen. Oulun piirin lopullinen tulos oli 46056,11 euroa (73379,85 euroa, 2019). Kerääjinä oli 635 vapaaehtoista (1087, 2019). Kouluja Nälkäpäivään

Pirjo Kontio Nälkäpäiväkerääjänä Kajaanisissa.

Oulun piirissä oli vuoden 2020 lopussa **3997** jäsentä. Nuorisojäseniä näistä oli **247** kappaletta.

osallistui aikaisempaa vähemmän eli 64 kappaletta (92, 2019). Koulujen keräystulos oli kuitenkin aikaisempaa parempi, 10227,15 euroa (9702,87 e, 2019).

Alueelliset toiminnantarkastajat

Vuoden 2020 aikana ei koronan vuoksi koulutettu ja rekrytoitu uusia alueellisia toiminnantarkastajia. Piiritoimistolla oli tarjota osastoille 4 alueellista toiminnantarkastajaa käytettäväksi vuoden 2021 tarkastamiseen. Syyskokouksissa 8 osastoa valitsikin itselleen alueellisen toiminnantarkastajan ja yksi osasto valitsi alueellisen toiminnantarkastajan myös varatoiminnantarkastajakseen. Kysyntää alueellisille toiminnantarkastajille oli enemmän kuin tarjontaa.

Jäsenmäärä ja uudet vapaaehtoiset

Jäsenmaksunsa maksaneita Oulun piirissä oli vuoden 2020 lopussa 3997 jäsentä. Nuorisojäseniä näistä oli 247 kappaletta (291, 2019). Ainaisjäseniä oli puolestaan 591 kappaletta (601, 2019). Uusia tuli yhteensä 168 jäsentä (204, 2019). Jäsenmaksu jäi maksamatta 178 jäsenellä (173, 2019).

Jäsenmäärän lasku jyrkkeni edellisestä vuodesta ollen -3,3% (-2,5%, 2019). Laskuvauhti on erittäin huolestuttavaa piirin osastojen tulevaisuuden kannalta. Vaikka poikkeuksellinen vuosi lisäsi uusien vapaaehtoisten määrä, se ei heijastunut samalla lailla uusien jäsenien määrään. Vain neljä osastoa sai nostettua jäsenmääräänsä.

Oulun piirin osastoihin Oma Punaisen Ristin kautta oli vuoden 2020 loppuun mennessä tehnyt profiiliin 1402 vapaaehtoista. Korona-avun myötä monet osastot saivat riveihinsä uusia vapaaehtoisia. Piiri oli myös kolmen osaston tukena järjestämässä uusien vapaaehtoisten rekrytilaisuuksia.

Kummitoiminta

Kummitoimintaa toteutettiin poikkeuksellisesti. Alueellisen korona-avun ja valmiusaluekohtaisen tilannekuvan selkeyttämiseksi kummien osastot jaettiin osittain uudelleen niin, että ne mukailivat

kuutta valmiusaluetta. Perinteisiä osastovierailuja ei tehty maaliskuun alun jälkeen. Sen sijaan touko-kesäkuussa toteutettiin osastoille kysely niiden toiminta- ja talustilanteesta sekä järjestettiin Teamsillä etäkummitapaaminen osaston hallituksen kanssa tulosten läpikäymiseksi.

Tietosuoja

Tietosuoja-asioissa painopiste oli osastojen tukemisessa. Järjestön hallitus hyväksyi tietosuojalinjauksen tammikuussa 2021. Siihen liittyvä Järjestön henkilötietojen käsittelyn kolmikantatosopimus tuli piirin ja osastojen hallitusten hyväksyttäväksi vuoden 2020 aikana. Piirihallitus hyväksyi sopimuksen piirin puolesta 23.9.2020 ja 34/40 osastoa vuoden loppuun mennessä. Sopimuksen hyväksynnässä Oulun piirin osastot olivat edelläkävijöitä muiden piirien osastoihin verrattuna.

Sopimukseen liittyen piiritoimisto järjesti 6 tietosuojakoulutusta etäyhteydellä osastojen luottamus- ja avainhenkilöille. Koulutuksiin osallistui yhteensä 82 vapaaehtoista 35:stä osastosta. 36:lla osastolla oli nimettynä tietosuojayhteyshenkilö. Piiritoimiston henkilökunnalle järjestettiin tietosuojakoulutus, jonka kaikki työntekijät kävivät. Ruukin VOK:in henkilökunta on puolestaan suorittanut Migrin vaatimat tietosuojakoulutukset.

Piirin vuosikokous

Piirin vuosikokous pidettiin Oulussa 15.8.2020. Osallistujia oli paikalla 12 äänivaltaista edustajaa ja etänä 18 äänivaltaista edustajaa. Yhteensä edustettuna oli 15 osastoa. Vuosikokouksessa valittiin eronneen puheenjohtajan Pekka Mattilan tilalle loppukaudeksi Jarno Rasinkangas ja vapautuneelle varapuheenjohtajan paikalle loppukaudeksi Johan Heino.

Yleiskokous 2020

Yleiskokous jouduttiin siirtämään kesäkuun alusta järjestettäväksi yksipäiväisenä 5.9.2020. Historiallista oli myös, että yleiskokous toteutettiin piirikohtaisina kokoontumisina, joihin osallistuvat osastojen äänivaltaiset edustajat. Piirit olivat etäyhteydessä kokouksen pääpaikkaan Vaasaan. Jäsenistöllä oli puolestaan mahdollisuus seurata kokousta etälähetyksenä. Oulun piiristä yleiskokoukseen osallistui 12 äänivaltaista edustajaa 7:stä osastosta Oulussa järjestettyyn kokoontumiseen.

VIESTINTÄ

Toimintalinjaus 2021-2023 huomioi viestintää seuraavasti: "Punaisen Ristin toiminnasta viestitään monipuolisesti, ajantasaisesti ja monissa kanavissa. Huomioimme sekä perinteisen median seuraajat että tiedonhakijat verkossa. Kampanjointi on koko järjestön yhteinen toimintatapa, jolla saamme paljon näkyvyyttä paikallisesti ja valtakunnallisesti. Käytämme sosiaalista mediaa jatkuvaan vuorovaikutukseen eri ihmisten ja tahojen kanssa. Seuraamme viestintäympäristön muutoksia ja reagoimme niihin nopeasti."

Piiri tiedottaa ja viestii sosiaalisen median (Facebook, Instagram) kautta. Perinteisempiä tiedotuskanavia edustavat neljästi vuodessa ilmestyvä Tässä ja Nyt -piiritiedote sekä kuukausittain lähetettävä sähköinen osastokirje osaston yhteyshenkilöille. Lisäksi piiri tuotti vuonna 2020 seinäkalenterin avainvapaaehtoisille.

Oma Punainen Risti

Oma Punainen Risti on vapaaehtoisten tietojärjestelmä, joka antaa uusia työvälineitä vapaaehtoistehtävien hoitamiseen. Se on myös vapaaehtoisen väylä etsiä sopivia koulutuksia, toimintaa ja tapahtumia. Kaikki uudet, netin kautta toiminnasta kiinnostuneet toimijat luovat profiilin Oma Punaiseen Ristiin. Joulukuussa 2020 Oma Punaiseen Ristiin oli kirjautunut 1400 vapaaehtois-

Joulukuussa 2020 Oma Punaiseen Ristiin oli kirjautunut n. 1400 vapaaehtoista Oulun piirin alueella.

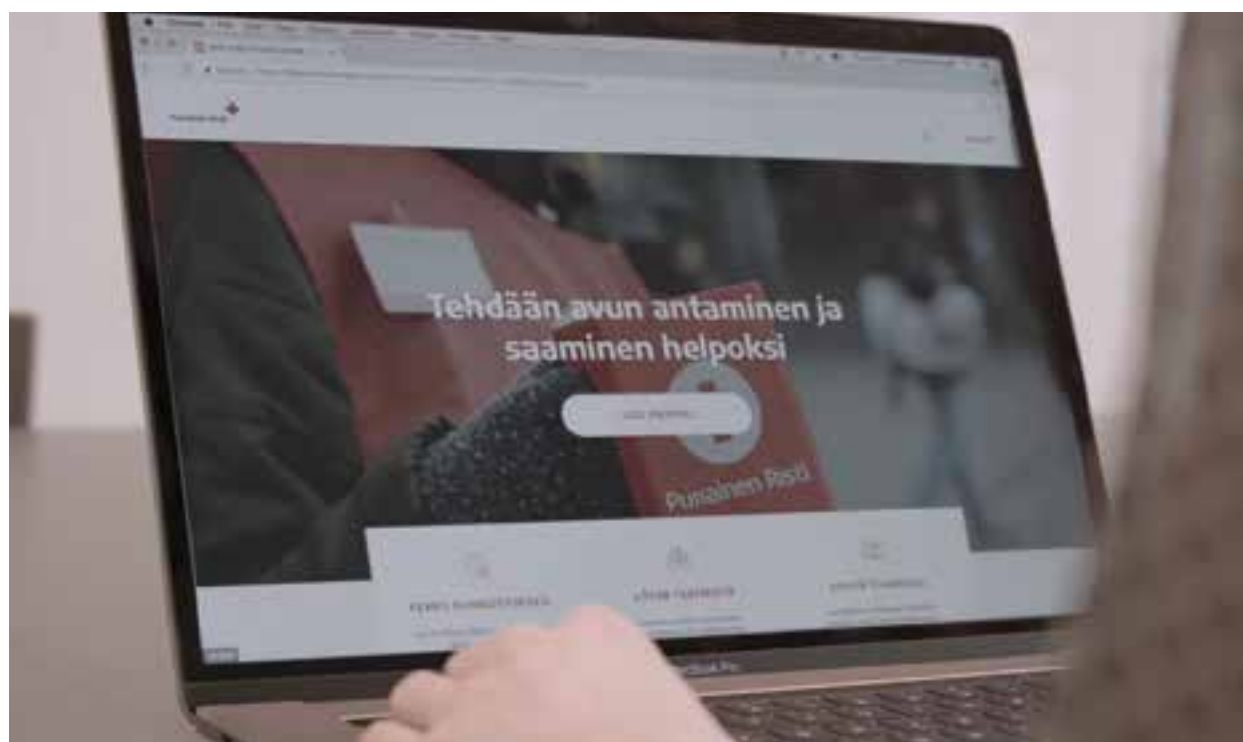
ta Oulun piirin alueella (2019, 600). Valtakunnallisesti profiilin luoneita oli noin lähes 13 000 (2019, 5600). Alueellisia perehdytyksiä tullaan järjestämään piirin alueella vuoden 2021 aikana.

Viestintäkoulutukset

Piiri toteutti keväällä kaksi Viestiminen poikkeus-tilanteessa -etäkoulutusta. Osallistujia niissä oli runsaasti, yhteensä lähes 60 henkilöä. Myös perinteistä viestintäkoulutusta tarjottiin kerran. Siinä osallistujia oli 7. Myös "matalan kynnyksen" digitukea tarjoavia Digitärskyjä kokeiltiin, mutta niissä osallistujia ei juurikaan ollut.

Viestintäkouluttaja

Piirille koulutettiin myös ensimmäinen viestintäkouluttaja, joka järjesti viestintäkoulutuksen yhdessä järjestökehittäjän kanssa.

NUORTEN TOIMINTA

Oppilaitosyhteistyö

Oppilaitosvierailujen tarkoituksena on esitellä Punaista Ristiä ja periaatteitamme sekä saada osaston toimintaan mukaan lisää lapsia ja nuoria. Teemoina ovat keräystoiminta, päihdetyö, seksuaaliterveys, ensiaputoiminta, Reddie Kids –kerhotoiminta sekä kerhonohjaajien rekrytointi.

Oppilaitosyhteistyö on lähes poikkeuksetta piirivetoista. Tavoitteena on kuitenkin synnyttää osaston ja paikkaunnan koulun välille kontakti. Tämän vuoksi osasto on aina mukana vierailulla kertomassa alueellisesta toiminnasta. Oppilaitokset ja koululaiset/opiskelijat ovat pitäneet kouluvierailuista ja ne ovat lisänneet kiinnostusta myös muihin Punaisen Ristin toimintoihin. Vuonna 2020 myös oppilaitosyhteistyö jäi koronan vuoksi hyvin vähäiseksi. Järjestökehittäjä teki yhden etäoppilaitosvierailun syksyn aikana, jonka kuulijana oli lähes 50 opiskelijaa.

Vapaaehtoistoiminnan kurssi

Piiri tarjoaa erityisesti toisen asteen oppilaitoksille vapaaehtoistoiminnan kurssia, josta opiskelijat saavat opintopisteen vapaavalintaisiin opintoihin. Periaatteena kurssissa on neljän tunnin teoriaosuuden lisäksi suorittaa 35 tuntia vapaaehtoistoimintaa paikkakunnalla. Osasto on kurssin

toteutuksessa vahvasti mukana ja tukee opiskelijoita tuntien suorituksessa sekä toimintaan mukaan pääsemisessä. Koronan vuoksi kursseja ei kuitenkaan vuonna 2020 toteutettu.

Reddie Kids -kerhot

Reddie Kids -kerhot ovat tarkoitettu 7-12-vuotiaille lapsille. Kerhojen kolme pääteemaa ovat Punaisten Risti, ensiapu ja moninaisuus.

Reddie Kids –kerhonohjaajakoulutuksia ei järjestetty vuoden 2020 aikana koronaepidemian vuoksi. Piirimme alueella toimii yksi Reddie Kids -kerho, joka oli viime vuoden tauolla. Kiinnostusta kerhotoiminnan aloittamiseen olisi kuitenkin ollut, mutta suunnitelmat siirtyivät koronan vuoksi vuodelle 2021.

Leiritoiminta

Oulun piirin alueella kaksi osastoa (Pudasjärvi, Oulu) järjestivät vuonna 2020 lastenleirin. Leirit mahdollistuivat LähiTapiolan tuella. Leirit onnistuivat hyvin: osallistujia oli runsaasti ja palaute niistä oli todella positiivista. Osastojen järjestämille leireille toivottiinkin mahdollisuutta myös seuraavana kesänä.

AUTTAMISVALMIUS

Vuosi 2020 koronaepidemia testasi Punaisen Ristin osastojen auttamisvalmiutta. Osastot toimivat omatoimisesti sekä viranomaisten apuna asiointiapuna kauppa- ja apteekkiasioinnissa, jakoivat niin hävikki- kuin EU-ruoka-apua, päivystivät valtakunnallisessa auttavassa puhelimessa ja toteuttivat kuntien ikäihmisille suunnattuja soitto-kerroksia, jakoivat kasvomaskoja sekä opastivat niiden käytössä. Oulun piirissä 35/40 osastosta toimi aktiivisesti korona-avussa tai oli valmiudessa auttamaan. Suomen Punainen Risti otti käyttöön uuden valtakunnallisen sähköisen tilannekuvajärjestelmän, jolla seurattiin osastojen korona-avun auttamistoimia ja valmiutta.

Valmiussuunnittelu

Oulun piiri on jaettu maantieteellisesti kuuteen valmiusalueeseen: Kainuu, Koillismaa, Oulu, Oulun eteläinen, Jokilaaksot sekä Merellinen jokilaakso. Alueellisen valmiuden tavoitteena on jaettujen resurssien avulla taata tasalaatuisempi auttamiskyky koko Suomen alueella, sekä vastata alueellisiin uhkiin alueen erityispiirteiden mukaisesti.

Kainuun vapaaehtoisia korona-avussa.

Alueellisten valmiussuunnitelmien toiminnallisenä tavoitteena on, että jokaiselta valmiusalueelta löytyy ensiavun, henkisen tuen, ensihuollon, kotimaan avun ja keräysvalmiuden osaamista ja toimintaryhmiä. Alueelliset valmiussuunnitelmat ehdittiin päivittää ennen koronan kokoontumisrajoituksia kaikilla muilla paitsi Merellisen Jokilaaksojen alueella. Samassa yhteydessä järjestettiin kotimaan avun koulutukset osastoille. Paikallis-

Korona-apua Suomussalmella.

osastojen hälytysryhmiä aktivoitiin rekisteröitymään OHTO-hälytysjärjestelmään.

Yhteistyö ja koulutus

Punainen Risti Oulun piiri / Vapepa solmivat uuden yhteistyösopimuksen Jokilaaksojen pelastulaitoksen ja Limingan kunnan kanssa. Näiden lisäksi Punaisen Ristin ja Oulun kaupungin yhteistyösopimus uusittiin. Oulu-Koillismaan ja Kainuun pelastuslaitosten kanssa yhteistyötä jatkettiin aiemman sopimuksen pohjalta. Osallistuimme Oulun Veden ja kaupungin KAINO -vesihuollon valmiusharjoitukseen. Jatkoimme yhteistyötä valtakunnallisessa Oil Spill -hankkeessa. Järjestimme hankkeen kanssa myös öljyntorjunnan joukkuejohtajakoulutuksen. Aktivoimme paikallisosastojen ensiapuryhmiä muutoksessa ensiapu- ja valmiusryhmiksi. Järjestimme PIHKA 20 -yhteistointiharjoituksen Oulun Hiukkavaarassa. Harjoituksen yhteistyökumppaneina olivat MPK, Poliisi, Punainen Risti ja Vapepan Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun maakuntatoimikunta. Harjoitukseen osallistui 130 vapaaehtoista.

Suur-Oulun alueella Punaisen Ristin vapaaehtoiset olivat mukana koronan asiointiavussa Oulu-apu verkostossa. Punainen Risti koordinoi Kainuun soten pyynnöstä eri järjestöistä koostuvia vapaaehtoisia Kainuun kunnille suunnatussa korona-avussa.

Kotimaan apu

Oulun piirin alueella osastot antoivat kotimaan

apua 18 kertaa (Vuonna 2019, 16 kpl) Suurin osa auttamistilanteista oli tulipaloja. Autettuja oli 47 henkilöä ja aineellista apua Suomen Punaisen Ristin katastrofirahastosta annettiin 17 500 €. Suomen Punaisen Ristin katasrofirahaston varoja käytettiin myös korona-avun vapaaehtoisten kulukorvauksiin, kuten matkakuluihin ja suojava-rusteiden hankintaan.

Vapaaehtoinen pelastuspalvelu (Vapepa)

Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun Vapepa verkostoon kuului toimintavuonna 2019 maakuntatoimikunta (39 jäsentä), seitsemän paikallistoimikuntaa, 236 hälytysryhmää sekä niihin kuuluvat lähes 2500 vapaaehtoista. Vapepa-johtajia oli vuoden lopussa kirjoilla 40, valmiuskouluttajia 12 ja valmiuspäivystäjiä 40.

Koronaepidemiasta johtuen kasvokkainen kurssi- ja harjoitustoiminta sekä toiminnan esittelyt olivat tauolla suurimman osan vuodesta. Koulutuksia ja tapahtumia järjestettiin etänä. Vapepan hälytystoiminta pystyttii varmistamaan koronaepidemiasta huolimatta hygienian ja turvallisuusohjeita nouttaen.

Ylä-Kainuun paikallistoimikunnan järjestäytyminen on vielä kesken. Maakuntatoimikunta koontui kaksi kertaa etänä. Toimikunnan puheenjohtajana toimi Esa Erkkilä (Pudasjärvi). Maakuntatoimikunnan uudeksi varapuheenjohtajaksi valittiin Pekka Pietilä. (Kempele). Maakunnan alueelle perustettiin 10 uutta hälytysryhmää vuonna 2020.

Paikallistoimikunta	Hälytysryhmiä
Jokilaaksot	77
Kajaani	11
Kuhmo-Sotkamo	7
Kuusamo	23
Oulu	69
Pudasjärvi-Taivalkoski	36
Ylä-Kainuu	12
Yhteensä	236

Hälytysryhmäläisistä 80 % hälytettävissä OHTO-hälytysjärjestelmän kautta.

	2020	2019	2018	2017
Hälytysryhmiä	236/188*	232/154*	198/100*	198
Jäseniä ryhmissä	2400/1426*	2400/1168*	2300/1000*	2300
Hälytyksiä	44	41	32	19
Osallistujia hälytyksiin	896	272	273	223
Koulutuksia	30	29	30	32
Osallistujia koulutuksiin	543	487	500	600

*OHTO -hälytysjärjestelmään rekisteröityneitä.

Jaakko Paakkarin muistopalkinto "Jaskan jälki" myönnettiin Miika Mielityiselle (Oulu) ja Vuoden kouluttaja -palkinto Jari " Huhtis" Huhtakankaalle (Oulu).

Vapaaehtoinen pelastuspalvelu hälytettiin Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun alueella 44 kertaa viranomaisen avuksi vuonna 2020. Suurin osa hälytyksistä oli etsintöjä (38/44). Ensihuollon tehtäviä viisi, joista kolme kotimaan avun tapauksia. Muita auttamistilanteita oli yksi – Muhoksen metsäpalot. Hälytyksiin osallistui 896 henkilöä.

Hälytyksistä 7/44 alkoi valmiushälytyksenä, jot-

ka eivät vaatineet välitöntä lähtöä. Poliisi hälytti Vapepan apuun 38 kertaa, sosiaali- tai terveys-toimen viranomaisen 2 kertaa. Pelastuslaitos 1 ja loput 3 hälytystä tulivat muilta tahoilta. Kaiken kaikkiaan Vapepan hälytyksiin Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun alueella osallistui 896 henkilö (272, vuonna 2019) Pitkäkestoisia ja paljon henkilöresursseja vaativia tehtäviä olivat Muhoksen metsäpalot (6 päivää) ja Punaisen Ristin valtakunnalliset auttavat puhelimet korona-avussa ja Vastaamon tietomurtojutussa.

Muhoksen metsäpalojen sammuttamiseen osallistui suuri joukko vapaaehtoisia.

TERVEYSPALVELUT

Ensiapuryhmätoiminta on ollut piirin alueella perinteisesti aktiivista ja alkuvuonna 2020 osaamisen varmistamiset lähtivät hyvin käyntiin. Tänä vuonna oli vuorossa piirin järjestämä varmistaminen. Osaamisen varmistamiseen osallistui 94 ensiapuryhmäläistä. Ensiapuryhmiä sekä ensiapu- ja valmiusryhmiä on toimintavuonna ollut 32, joissa on toiminut 420 vapaaehtoista.

Sitteimin valmiuslain tullessa voimaan voi todeta, että oli todella hyvä että alkuvuodesta saatiin likipitäen kaikki piirin puolesta tehtävät osaamisen varmistamiset tehtyä. Koronarajoitusten vuoksi lähiharjoittelua on rajoitettu, ja muun muassa elvytysohjeissa on neuvottu lähinnä paineluelvytys. Piirin alueelle myönnettiin yksi ensiavun huomionosoitus (keskustoimisto), ja tämä luovutettiin huomionosoituksen saajalle erillisessä tilaisuudessa.

In Action -koulutukset

In Action –koulutusta järjestettiin piirin alueella verkossa yhdellä ala-asteella. Koulutusta on mainostettu suoraan yläkoulujen terveystiedon opettajille. In Action -ensiapukoulutus on mahdollista järjestää täysin verkkokurssina, mutta edelleen on mahdollista tarjota kouluille kurssiin liittyen lähikoulutusta. Tämä ei ole käytännössä toteutunut koronarajoitusten vuoksi.

Ensiapupäivystäjät

Uusia ensiapupäivystäjiä valmistui 21 piirin alueella, jo suunniteltujen kurssien peruminen vaikutti koulutettujen määrään. Toimintavuonna ei järjestetty piirin alueella ensiauttajakurssia. Ensiapu 3 –kurssi kesäkuussa peruttiin. Ensiapupäivystyksiä oli vähän, useita yleisötapahtumia peruttiin ja siirrettiin. Kesällä päivystyksiä oli lähinnä urheilutapahtumissa, ulkoilmatiloissa.

Terveyspisteet

Piirimme alueella toimii aktiivisesti 5 terveyspistettä. Vuoden 2020 alusta terveyspisteet jatkoivat toimintaansa, mutta valmiuslain tultua voimaan vastaanotot suljettiin. Terveyspisteiden kävijät ovat käytännössä riskiryhmäläisiä, samoin kuin suurin osa terveyspisteiden vapaaehtoisista. Terveyspisteiden toimijat jatkoivat ja lisäsivät puhelinauttamista, kesällä järjestettiin ulkoilmatapahtumia ja –tapahtumia sekä yhteisiä kävelyretkiä.

Henkinen tuki

Henkisen tuen Lyhty-hälytysryhmä sai kuluvana toimivuonna yhteensä 3 hälytystä. Valtakunnallisissa tehtävissä piirimme alueelta on ollut henkisen tuen hälytysryhmäläisiä mukana puhelinauttamisen tehtävissä, joita oli kaksi. Toi-

Päihdetyön vapaaehtoiset jalkautumassa Oulun kaupungin jalkautuvan nuorisotyön kanssa.

Oulunsalon terveyspisteen vapaaehtoiset virkistäytymässä makkarapaistossa.

nen valtakunnallinen puhelinauttamisen tehtävä liittyi korona-apuun ja toinen Vastaamon tietomurron johdosta avatun auttavan puhelimen tehtäviin. Henkisen tuen peruskursseja järjestettiin kaksi, joista toinen verkkokurssina etänä. Henkisen tuen alueellinen tapaaminen järjestettiin alkuvuodesta 2020, joka oli Oulun alueen tapaaminen. Yksi tapaaminen järjestettiin marraskuussa verkossa.

Rinnepäivystystoiminta

Rinnepäivystyskurssi helmikuussa jouduttiin perumaan. Rinnesopimuksia alettiin päivittämään 2020 vuoden lopulla.

Päihde- ja seksuaaliterveys

Valtakunnallinen kesäkumikampanja oli tänä vuonna virtuaalinen. HIV -tukisäätiön kanssa suunniteltiin yhteistä partiointia rajanylityspaikkojen testaustehtävissä. Nämä suunnitellut parti-

ot peruttiin vuodelta 2020 koronatilanteen vuoksi. Päihdetyön - ja varhaisenpuuttumisen kurssi (terveyden edistäminen) järjestettiin verkossa valtakunnallisesti, johon piirimme alueelta osallistui 5 osanottajaa. Oulun kaupungin jalkautuvan nuorisotyön kanssa tehtiin yksi yhteinen partiotietki.

Ensiapuryhmiä sekä ensiapu- ja valmiusryhmiä on toimintavuonna ollut **32**. Ryhmissä on toiminut **420** vapaaehtoista.

SOSIAALITOIMINTA

Ystävöitymisenä toimitaan vapaaehtoisena ystävänä muun muassa kodeissa, palvelutaloissa, verkossa, vankiloissa, sairaaloissa, toimintakeskuksissa, kerhotoiminnassa ja erilaisissa avoimissa kohtaamispaikoissa. Oulun piirissä ystävöitymistä järjestettiin 30 osastossa. Suurin osa ystävöitymisen vapaaehtoisista on mukana kahdenvälisessä ystävöitymisenä, jossa toimitaan henkilökohtaisena vapaaehtoisena ystävänä yksittäiselle henkilölle. Ryhmätoiminnassa toimitaan ystävöitymisen kerhojen ja ryhmien vetäjänä. Lisäksi ystävöitymisenä voi toimia kouluttajana, ohjaajana, erilaisten tapahtumien järjestäjänä tai ystävälähtäjänä. Ystävöitymistä voi tehdä myös kertaluontoisesti, esimerkiksi auttamalla kaupassa käynnissä tai ulkoilussa.

Vuonna 2020 koronavirus rajoitti kasvokkain ystävöitymistä maaliskuusta lähtien. Yhteyttä ystäviin pidettiin puhelimitse ja netin välityksellä. Koronaepidemian aikana yksinäisyyden ja ruokavun tarve kasvoi ja moni ystävöitymisenä vapaaehtoinen toimi ikäihmisille ja riksiryhmään kuuluville suunnatussa asiointiväylässä kauppa ja apteekki-asiointissa. Ystävöitymisenä olivat kunnille apuna ikäihmisille toteutetuissa soittokierroksissa, jossa tiedusteltiin heidän kotona pärjäämistään korona-aikana.

Sosiaalipalvelukoulutus

Jokainen Punaisen Ristin ystävöitymisenä vapaaehtoinen on koulutettu tehtävänsä. Peruskursin suorittaneen vapaaehtoinen voi lähteä mukaan ystävöitymisenä, mutta toimintamuodosta riippuen sopivan jatkokurssin käyminen on erittäin suositeltavaa. Ystävöitymisenä peruskurssin ja järjestettiin 11 kpl ja jatko- sekä täydennyskou-

Raahen osaston vapaaehtoiset ilahduivat postikorteilla palvelukotien ikäihmisiä koronakevään aikana. Kortit saatiin lahjoituksena Kartolta.

lutuksia 3 kpl. Näiden lisäksi uusille korona-apuun ilmoittautuneille vapaaehtoisille järjestettiin lukuisia hygieniakoulutuksia ja pikaperehdytyksiä Punaisen Ristin korona-avussa toimimiselle. Koulutustoiminta toteutettiin suurimmaksi osaksi etäkoulutuksina verkossa. Kasvokkaisen toiminnan ollessa tauolla osastojen ystävöitymisenä yhteyshenkilöille järjestettiin Teams-tapaamisissa, joita järjestettiin kerran kuussa. Ystäville suunnatut virkistys ja voimavarapäivät peruuntuivat koronaviruksen aiheuttamien rajoitusten vuoksi. LähiTapiolan tuella osastoille hankittiin puhelimitse ystävöitymisenä ja valmiustoiminnan käyttöön.

Ystävöitymistä toteuttavia osastoja	30
Vapaaehtoisia ystäviä	408* 550 **
Ystävöitymisenä (hlökohtaiset, ryhmä ja laitos)	855*
Ystävökouluttajia	7
Osastot, joissa sähköinen ystävöitymisenä järjestelmä käytössä	29

* Tieto toimintatilastilastosta 2020, joissa tiedot saatu 23 ystävöitymistä toteuttavasta osastosta

**Tieto sähköisestä ystävöitymisenä järjestelmästä

Hyvä Joulumieli -lahjakortit

Hyvä Joulumieli -lahjakortit jaetaan Suomessa asuville lapsiperheille, joilla on vaikea tilanne esimerkiksi työttömyyden vuoksi. Lahjakortin arvo on 50 euroa ja se käy maksuvälineenä kauppoihin. Hyvä Joulumieli -lahjakorttien työ aloitetaan selvittämällä, montako lahjakorttia kukin osasto haluaa jakaa paikkakunnallansa. Piiritoimisto tekee lahjakorttien jaon pyrkien toteuttamaan jokaisen osaston toiveen. Lahjakorttien määrään vaikuttaa edellisvuoden valtakunnallisen keräyksen tulos. Osastojen suositellaan etsivän apua tarvitsevat perheet yhteistyössä esimerkiksi paikallisen neuvolan, sosiaalitoimiston tai seurakunnan kanssa. Oulun piirin alueella 40 paikallisosastoa Hyvä Joulumieli -lahjakorttien avulla ilahdutti 1125 lapsiperhettä.

Ruoka-apu

Vähävaraisimmille suunnatun eurooppalaisen avun rahaston (FEAD) tavoitteena on edistää sosiaalista yhteenkuuluvuutta Euroopan unionissa ja vähentää köyhyydessä ja syrjäytymisvaarassa elävien ihmisten määrää. Erityistavoitteena on lieventää köyhyyden pahimpia muotoja tarjoamalla aineellista tukea.

EU:n ruoka-apu jaetaan vähävaraisille kumppaniorganisaatioiden välityksellä paikallistason yhdistyksien ja seurakuntien kautta. Vuonna 2020

Oulun piirin alueella 40 paikallisosastoa Hyvä Joulumieli -lahjakorttien avulla ilahdutti 1125 lapsiperhettä.

Oulun piirin alueella 13 paikallisosastoa jakoi EU-ruoka-apua.

Hävikkiruoka on ruokaa, jota lahjoittavat paikalliset kaupat ja ketjut. Hävikin määrä vaihtelee. Oulun osasto jakaa ruoka-apua kahdesti viikossa. Vuonna 2020 osastot jakoivat myös Nestlen ja Ikean korona-apuun lahjoittamaa ruokaa ja hygienitarvikkeita.

Omaishoitajien tukitoiminta

Suomen Punainen Risti tarjoaa omaishoitajille ryhmätoimintaa, virkistystä, koulutusta, ohjausta, neuvontaa ja henkistä tukea. Toiminnan tarkoituksena on ylläpitää omaishoitajien kokonaisvaltaista hyvinvointia ja ehkäistä omaishoitajien uupumista. Punaisen Ristin järjestämä omaishoitajia tukeva toiminta on suunnattu kaikille läheistään hoitaville riippumatta siitä, saako omaishoitaja kunnallista omaishoidon tukea.

Suomussalmen osaston vapaaehtoiset kutoivat villasukkia Hyvä Joulumieli -lahjakorttien mukana annettavaksi.

Omaishoitajien virkistystapahtuma Oulunsalossa syyskuussa 2020.

Vuonna 2020 omaishoidon tukitoiminnassa oli mukana Oulun piirin 8 osastoa. Koronapandemian aiheuttamista rajoituksista huolimatta uusia vapaaehtoisia lähti toimintaan mukaan. Oulun piirissä aloitti toimintansa Omaishoitajien juttuluuri, joka päivystää joka tiistai. Puheluun vastaavat henkisen tuen koulutuksen saanut vapaaehtoinen. Toimintaa kokeiltiin myös discord-alustalla mutta se ei saavuttanut juurikaan kohdeyhmää. Keväällä omaishoitajien tukitoiminta sai suuren korttilahjoituksen Karto:lta ja kortit jaettiin ystävävapaaehtoisten toimesta ikäkkäille henkilöille eri paikkakunnilla. Loppuvuodesta saatiin Tokmannilta rahalahjoitus, joka jaettiin tukitoimintaa toteuttavien piirien kesken. Lahjoituksella hankittiin suklaatervehdys, jonka sai Oulun piirin alueella 50 omaishoitajaa.

Oulunsalossa omaishoitajien vertaisryhmä toimi alkuvuodesta normaaliin tapaan mutta koronarajoitusten myötä toiminta jouduttiin laittamaan tauolle. Terveyspiste kuitenkin jatkoi toimintaa poikkeusolojen vallitessa ja vapaaehtoiset olivat puhelinyhteydessä kävijöihin. Ylikiimingissä toimi alkuvuodesta vertaisryhmä omaishoitajille, joka koronarajoitusten myötä jäi tauolle. Vapaaehtoiset olivat kuitenkin tämän jälkeen puhelinyhteydessä asiakkaisiin. Oulun osastoon perustettiin uusi vertaisryhmä omaishoitajille, joka oli toiminnassa marraskuun loppuun saakka.

Kajaanissa osasto tekee säännöllistä yhteistyötä paikallisen omaishoitajayhdistyksen kanssa ja Kajaaniin suunniteltiin myös nuorille omaishoitajille tapahtumaa, joka jouduttiin kuitenkin koronarajoitusten vuoksi perumaan. Kärämäki ja Suomussalmi osallistuivat aktiivisesti keväällä järjestettyyn korttitempaukseen ja kumpikin osasto suunnittelee säännöllistä omaishoitajien tukitoiminnan aloittamista.

Kasvokkaisia koulutuksia omaishoitajille ei voitu juurikaan järjestää. Alkuvuodesta järjestettiin Kelan neuvontaa ja syyskuussa Rokualla Arjen turvallisuus-luento kuuroille ja kuulovammaisille yhteistyössä erityisdiakonian kanssa. Muut sovitut koulutukset ja tapahtumat jouduttiin perumaan.

Vapaaehtoisille järjestettiin verkon kautta erilaisia koulutuksia: ystävätoiminnan peruskursseja, ystäväenä omaishoitoperheelle-kurssi, Kelan tuet muistisairaalle -koulutus sekä muistisairaahan kohtaamiseen liittyvä koulutus. Jokavuotinen valtakunnallinen kutsuseminaari omaishoitajien tukitoiminnan vapaaehtoisille järjestettiin kuluneena vuonna verkossa.

Omaishoitajien tukitoiminta aloitti yhteistyön sekä Kaveritaitoja nuorille -että Ruokaa ja kohtaamis-hankkeiden kanssa. Tavoitteena on kohdata enemmän nuoria työikäisiä sekä heikossa asemassa olevia omaishoitajia ja jakaa tietoa.

NUORET OSAKSI YHTEISÖÄMME -HANKE

NOY – Nuoret osaksi yhteisöämme -hankkeen tavoitteena on parantaa ilman työ- tai koulutuspaikkaa olevien 16 – 29 -vuotiaiden nuorten ja nuorten aikuisten elämänhallintaa, hyvinvointia ja osallisuutta erilaisten pienryhmätoimintojen, yksilötyöskentelyn ja tuetun vapaaehtoistoiminnan avulla. Euroopan sosiaalirahaston (ESR) lisäksi hanketta rahoittavat Oulun kaupunki sekä Sivakka-yhtymä Oy.

Vuosi 2020 oli NOY-hankkeen ensimmäinen kokonainen toimintavuosi. Vuoden aikana hankkeessa toteutettiin kohderyhmälle erilaisia pienryhmätoimintoja. Ryhmän toimintaan osallistui vuoden aikana lähes 20 eri nuorta. Yksittäisten tapaamiskertojen osallistujamäärät vaihtelivat 1-7 osallistujan välillä. Kaakkurin kohtaamiskahvila päästiin koronan takia aloittamaan vasta syyskuun lopussa, eikä maaliskuussa, kuten alun perin oli suunniteltu. Kahvila ehti toimia syksyllä kaksi kuukautta ja siellä kävi osallistujia 1-5 nuorta / kerta. Vaihtuvia, määrätyn ajan toimineita ryhmiä olivat muun muassa hyvinvointiryhmä ja kesän alussa toteutettu ulkoiluryhmä.

Vuoden aikana hanke hankki ostopalveluna kolme ryhmätoimintoa nuorille. Näistä kaksi, voimauttavan valokuvan ryhmä sekä Tunnekeho-ryhmä, toteutettiin etänä. Kolmas, musiikin soveltavan käytön ryhmä, jouduttiin siirtämään keväältä syksylle, mutta se pystyttiin toteuttamaan lähiryhmänä alkusyksystä 2020. Näistä erityisesti kaksi ensin mainittua saivat osallistujilta hyvää palautetta ja osallistujat kokivat hyötyneensä ryhmästä.

Keväällä 2020 hankkeessa oli harjoittelussa kaksi sosionomiopiskelijaa, jotka toteuttivat hankkeelle opinnäytetyönään Tunteitani-tunnetaitoryhmän verkossa. Osallistujat antoivat ryhmästä erittäin hyvää palautetta ja opiskelijat laativat ryhmästä kirjallisen Tunteitani-tunnetaitoryhmän mallin, jota tullaan hyödyntämään hankkeessa myöhemminkin. Myös syksyllä hankkeessa oli opiskelijoita harjoittelussa, kun kolme Suomen Diakonia-opiston opiskelijaa osallistui kohtaamiskahvilan toiminnan toteuttamiseen. Vuoden aikana hankkeen toimintoihin saatiin mukaan myös ensimmäiset vapaaehtoiset; esimerkiksi vapaaehtoisen vertaisohjaajan merkitys ja panos ryhmän sisältöjen suunnitteluun oli merkittävä. Vuoden lopulla myös ensimmäinen kohderyhmän nuori osallistui tuetusti Punaisen Ristin vapaaehtoistoimintaan.

Hankkeen työntekijät kävivät yhteistyöpalaveris-

sa ja verkostoissa vuoden aikana yhteensä noin 30 kertaa. Näissä tilaisuuksissa kohdattiin lähes 300 henkilöä. Yhteistyötä tehtiin myös toimintojen järjestämisessä, kun hanke toteutti yhteistyössä Tyttöjen talon kanssa DIY-ryhmää loppuvuodesta. Lisäksi hankkeessa jalkauduttiin kohtaamaan kohderyhmän nuoria yhteistyökumppaneiden toimintoihin 20 kertaa sekä Discordiin 10 krt. Toiminnoissa kohdattiin noin 90-100 nuorta.

Vuonna 2020 hankkeen toiminnoissa aloitti noin 30 uutta nuorta. Yksilöohjauksessa kävi vuoden aikana 23 eri nuorta. Toteutuneita ohjaukskertoja oli 109 kpl, mikä 1,5 tunnin keskiarvokestolla tarkoittaa 163,5 tuntia yksilöohjausta. Toteutumattomia tai peruttuja ohjauksaikoja oli 30 kpl. Yksilöohjauksessa käyneistä nuorista noin 78 % ohjautui hankkeen ryhmätoimintoihin. Nuoret ohjautuivat hankkeeseen pääasiassa yhteistyökumppaneiden kautta, mutta myös itsenäisesti.

Hankkeen ohjausryhmä kokousti vuoden aikana 4 krt. Hankkeen ohjausryhmään kuuluvat seuraavat tahot: Suomen Punaisen Ristin Oulun piiri ja Oulun osasto, Sivakka-yhtymä Oy, Oulun kaupungin hyvinvointipalvelut, Oulun kaupungin sivistys- ja kulttuuripalvelut, Nuorten Ystävät ry, Caritas-Säätiö sekä Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto. Lisäksi OSAO on nimennyt ohjausryhmään asiantuntijajäsenen.

KAVERITAITOJA NUORILLE -HANKE

Kajaanissa nuorten ystävätoimintaa toteutetaan kahdenvälisenä ystävätoimintana valtakunnallisessa Kaveritaitoja nuorille-hankkeessa. Hankkeen kohderyhmänä ovat 13-29-vuotiaat yksinäisyyttä kokevat tai muutoin ystävää pyytävät nuoret sekä samanikäiset ystävävapaaehtoiset.

Toiminnan tavoitteena on lievittää nuorten yksinäisyyttä, lisätä osallisuutta ja sosiaalista hyvinvointia.

Vapaaehtoiset koulutetaan Punaisen Ristin ystäväkoulutuksella jonka jälkeen he voivat toimia vapaaehtoisena ystäväna toiselle nuorelle. Vapaaehtoisille järjestetään myös ryhmäiltoja toiminnan suunnittelua ja vertaiskeskusteluja varten. Vuoden lopussa toiminnassa oli mukana aktiivi-

sesti kahdeksan vapaaehtoista nuorta ja ystäväpareja oli muodostettu yhteensä kolme kpl. Hankkeen yksi päätavoitteista, verkkopohjainen valmennusohjelman laatiminen ystäväparien tueksi tai itseopiskeluun, myöhästyi ja valmistui vasta alkuvuodesta 2021. Kaveritaitoja-ryhmä Kajaanissa toimii aktiivisesti yhteistyössä Kajaanin kaupungin Etsivän Nuorisotyön, perusopetuksen sekä toisen asteen oppilaitosten kanssa.

Ystäväkurseja järjestettiin vuoden 2020 aikana yhteensä neljä kappaletta, joista yksi onnistuttiin järjestämään koronatilanteen hetkellisen laantumisen myötä lähikurssina.

RUOKAA JA KOHTAAMISIA -HANKE

Ruokaa & Kohtaamisia on kolme ja puoli vuotta kestävä (2018-2020 ja jatkoajaksi kesäkuun 2021 loppuun) STEA:n rahoittama ja Punaisen Ristin toteuttama projekti, jonka tavoitteena on kehittää uusi Punaisen Ristin ystävötoiminnan muoto ruoka-avun saajien auttamiseksi ja vahvistaa Suomen Punaisen Ristin ruoka-apuun turvautuvien henkilöiden, erityisesti miesten, toimijuutta ja toimintakykyä, lisätä heidän osallisuuttaan ja parantaa elämänlaatua.

Vuonna 2020 toimintaa jatkettiin Oulun osaston ruoka-avussa Meri-Toppilassa, jonne hankkeen vapaaehtoiset jalkautuivat 7 kertaa (2019, 15). Toppilan ruokajakelussa järjestettiin tapahtumia sekä kutsuttiin vieraita pitämään infotilaisuuksia palveluistaan. Jonossa myös jaettiin kutsuja hankkeen tapahtumiin ja tehtiin kyselyitä.

Meri-Toppilassa jatkettiin kokkailukerhoa asukastupa Alvarin tiloissa kokoontuen vuoden aikana 5 kertaa. Meri-Toppilassa järjestettiin aivotreenipaja yhteistyössä Oulun seudun muistiyhdistyksen, Toppila Centerin ja SPR:n osaston terveystieteiden kanssa. Osallistujia pajassa oli 34.

Toimintaa jatkettiin myös Kastellin ruoka-avussa, jossa hankkeen vapaaehtoisten pyörittämä kohtaamiskahvila keräsi ruoka-avun saajia kahville noin 40-50 henkilöä / kerta. Neljäntoista (2019, 8) kohtaamiskahvilan aikana kahvilla käyntejä kertyi n. 570.

Ruoka-avuisissa tapahtuvan toiminnan lisäksi Toppilassa järjestettiin kesäretki, johon osallistui 8 ihmistä. Kesällä toteutettiin myös vierailu Oulun Taidemuseoon ja Pohjois-Pohjanmaan museoon. Osallistujia oli 15.

Toiminnan sisällön suunnitteluun on osallistunut niin vapaaehtoisia kuin ruoka-avun saajiakin mm. Ideointityöpajan ja kyselyjen kautta. Suunnittelussa on hyödynnetty erityisesti vapaaehtoisten omaa aktiivisuutta sekä kiinnostusten ja osaamisen kohteita. Yhteensä hankkeessa vapaaehtoisena oli vuoden aikana mukana 8 henkilöä.

Hankkeeseen liittyen järjestettiin yksi ystäväkurssi, yksi henkisen tuen kurssi ja yksi vapaaehtoisille mielenterveydestä -kurssi. Hankkeen vapaaehtoisille järjestettiin vertaistuellisia tapaamisia jossa myös suunniteltiin tulevaa. Osa näistä järjestettiin yhdessä Lapin piirin vapaaehtoisten kanssa. Hankkeen toiminnasta tiedotettiin erityisesti hankkeen Facebook-sivuston avulla, mutta myös

Hankkeen tavoitteena on kehittää uusi Punaisen Ristin ystävötoiminnan muoto ruoka-avun saajien, erityisesti miesten, auttamiseksi.

verkostojen ja muiden kanavien kautta. Hankesuunnittelija oli mukana Kuka kuuntelee köyhää tilaisuudessa, missä hän esitteli ruoka-avun asiakkaille tehdyn kyselyn tuloksia. Hankkeen vapaaehtoisille järjestettiin 16 kuvaa arjesta valokuvakilpailu. Sen avajaiset pidettiin Asukastupa Alvarissa 13.11. Paikalla oli 12 osallistujaa. Hanke järjesti webinaarin 3.12. ruoka-apuun ja köyhyysteemaan liittyen.

Ystävötoiminnan saralla tehtiin piirin sisäistä yhteistyötä tiedonkulun ja suunnittelun suhteen. Ystävänäpäivänä järjestettiin yhteistyössä Nähdään-kahvila (n. 100 kävijää).

Korona-aika vaikutti hankkeen toimintoihin suhteellisen paljon. Jalkautumisia, kohtaamiskahviloita ja muita tapahtumia jouduttiin perumaan useita kertoja vuoden 2020 aikana. Suunnittelu- ja tapaamisia ja muita vapaaehtoisten tapaamisia siirrettiin nettiin.

Leena Koskela

MONIKULTTUURISUUSTOIMINTA

Vuonna 2020 korona ja siitä seuranneet rajoitukset vaikuttivat tietenkin paljon toimintaan myös tällä toimialueena. Toiminta jäi tauolle ja vaikka toimintaa pystyttiinkin rajoitetusti kesän aikana/sen jälkeen pyörittämään, oli se paljon pienimuotoisempaa. Ainoastaan paperittomien päiväkeskus toimi tauotta koko vuoden ajan, toki rajoitukset huomioon ottaen. Saimme aika nopeasti koulutuksia siirrettyä etäkoulutuksiksi ja uutena toimintamuotona kevään ajan pyöri etäläksyapu. Jouduimme perumaan useita suunniteltuja tapahtumia ja koulutuksia, mutta toisaalta etäkoulutukset mahdollistivat ihan eri lailla osallistumisen kiinnostaviin koulutuksiin, huolimatta siitä, missä kokouksen järjestäjät fyysisesti olivat.

Saimme myös lahjoituksia eri tahoilta ja niistä isoimpana Ikea lahjoitti SPR:lle ison määrän pyyhkeitä ja vuodevaatteita sekä peittoja. Toimialamme sai niistä osan ja lahjoituksia jaettiin kiintiöpakolaisperheille Kuusamossa, Suomussalmella sekä Utajärvellä. Loput jaoimme paperittomien päiväkeskuksen asiakkaille.

Moninaisuusosaaminen lisääntyy järjestössä

Kotoutumisen tukena -koulutuksia järjestettiin sekä livenä että etäkoulutuksina, Koulutuksia jär-

jestettiin 6 kertaa (2019,3). Sen lisäksi koulutimme mm. uusia läksykerho-ohjaajia etäläksyapuun ja pidimme osastokohtaisia täydennysosioita ja voimavarailtoja sekä paperittomat -jatkokoulutuksia. Olimme myös mukana järjestämässä valtakunnallista webinaarisarjaa: Ihmisiä ja perheitä -meillä ja maailmalla.

Yhteistyö kaikkien monimuotoista ystävöimintää tekevien toimialojen kanssa tiivistyi tänä vuonna. Säännölliset kuukausitapaamiset työntekijöiden kanssa jatkuivat ja uutena aloitimme säännölliset kuukausitapaamiset kaikkien toiminnassa mukana olevien vapaaehtoisten kanssa. Tarkoituksena on tiivistää yhteistyötä piiritason lisäksi myös osastotasolla.

Maahan muuttaneiden osallisuus ja kotoutuminen edistyvät

Kotoutumista tukevaa toimintaa järjestettiin useilla paikkakunnilla ja uusia toimintaryhmiä perustettiin Kuusamossa ja Oulussa. Toimintamuotoina olivat mm. ystävöimintä, kansainväliset klubit, kielikerhot sekä asumisapu. Monikulttuurista toimintaa oli 7 osastossa vuoden 2020 aikana (2019,10). Punaisen Ristin toimintaa esiteltiin alkuvuodesta maahanmuuttajille Vuolteella

Utajärven kv-klubilaiset retkeilemässä.

Ennakkoluuloton edelläkävijä tunnustus annettiin Oulun kaupungin pääkirjastolle.

valmistavissa luokissa kahdesti ja tavoitimme sitä kautta 17 oppilasta. Korona-rajoitusten tultua välitimme erikielistä korona-infoa eri toimijoille kuten kunnille ja muille järjestöille.

Yhteistyön ja verkostojen kehittyvät

Rasminvastaiseen viikon tapahtumat jouduttiin peruttamaan todella lyhyellä varoitusajalla, koronan iskettyä vahvasti maaliskuussa Suomeen. Niinpä tapahtumia/kouluvierailuja yms. ei toteutanut yksikään osasto (2019,12). Ennen viikkoa aiheeseen liittyviä kouluvierailuja tehtiin 6 kertaa ja sillä tavoitettiin noin 120 oppilasta. Ennakkoluuloton edelläkävijä tunnustus annettiin Oulun kaupungin pääkirjastolle. Ohjelman työntekijä osallistui aktiivisesti kolmannen sektorin verkoston koulutuksiin ja tapaamisiin. Yhtenä tärkeimpänä verkostona on kuuluminen Pohjois-Suomen ETNO:n (Etnisten suhteiden neuvottelukunta).

Monikulttuurista toimintaa oli 7 osastossa vuoden 2020 aikana.

Paperittomat

Paperittomat -ohjelmassa työskenteli kaksi osaaikaista ohjaajaa. Päiväkeskus toimi kerran viikossa ja toiminnallisia iltoja pidettiin tilanteen sen salliessa eri teemoilla. Lisäksi työntekijät tekivät etsivää työtä. Asiakkaille ja vapaaehtoisille järjestettiin virkistyspäivä syyskuussa Hietalinnassa. Vapaaehtoisille järjestettiin tapaamisia/koulutuksia sekä livenä että etänä yhteensä 5 kertaa. Päiväkeskus ja toiminnalliset illat tavoittivat noin 25 eri henkilöä vuoden aikana ja etsivä työ tavoitti 69 eri henkilöä, joista 49 oli uusia tuttavuuksia. Etsivän työn kautta kohdatuista noin puolet olivat paperittomia eli paperittomia kohdattiin noin 45 henkilöä. Yhteensä kohdattiin 74 eri henkilöä toiminnan kautta (2019,80) Päiväkeskuksessa oli yhteensä 244 asiakaskäyntiä ja toiminnallisissa illoissa 137 asiakaskäyntiä.

Paperittomien verkostot viettivät aika hiljaiseloa vuonna 2020. Piirin työntekijä osallistui eri verkostoihin etäyhteyksin ja toi paperittomat asiaa esille mm. Oulun ihmiskaupan vastaisen verkoston kokouksissa sekä Oulun kaupungin kanssa järjestetyssä aiheeseen liittyvässä palaverissa.

RUUKIN VASTAANOTTOKESKUS

Oulun piirin Ruukin vastaanottokeskuksen paikkaluku vuonna 2020 oli 150. Turvapaikanhakijoiden vastaanottojärjestelmän strategian 2020 mukainen toiminta-ajatus on järjestää ihmisarvoinen kohtelu, majoituspaikka ja toimivat vastaanotto-palvelut kaikille turvapaikanhakijoille. Ruukin vastaanottokeskuksen toimintaa määrittelevät arvot, inhimillisuus, puolueettomuus ja tasapuolisuus, ovat myös Punaisen Ristin perusperiaatteiksi nimettyjä arvoja.

Toiminnan painopistealueet vuonna 2020

- Jos asiakkaan palvelut ja majoittaminen joudutaan päättämään, se tehdään inhimillisesti ja ihmisarvoa kunnioittaen. Noudatetaan SPR:n ohjeita.
- Asiakkaiden elämänhallintakyvyn ja hyvinvoinnin ylläpitäminen. Asiakkaiden aktivointia ei voitu vuonna 2020 toteuttaa toivotulla tavalla johtuen koronapandemiasta. Lähes kaikki ei-välttämättömät ryhmä- ja harrastustoiminnot lakkautettiin keväällä ja uudelleen syksyllä koronaviruksen johdosta.
- Henkilökunnan työhyvinvoinnin ja työssäjaksamisen lisääminen.
- Sosiaalipalveluiden henkilöstön rekrytointiin panostaminen. Sosiaalityöntekijää on yritetty rekrytoida sinnikkäästi, mutta tuloksetta.

Vastaanottokeskuksen tilat

Vastaanottokeskuksen toimisto sijaitsee Ruukin Yrityspuiston alueella kuntakeskuksessa. Samalla alueella on vastaanottokeskuksen koulutila, sekä hallitila. Hallissa toimii Maahanmuuttoviraston toimeksiannon mukaisesti Pohjois-Suomen valmiusvarasto maahantulon varautumisen materiaaleille. Valmiusvaraston lisäksi hallilla on lastenkerhotila, harrastetilaa, sekä kirpputoritila.

Asiakkaat

Suurin osa vastaanottokeskuksen asiakkaista oli perheellisiä. Kahdessa asunnossa majoittui perheettömiä miehiä. Vuoden 2020 aikana yksityismajoitusasiakkaiden määrä vaihteli välillä 40-90 Valtiosa yksityismajoitusasiakkaista opiskeli eri oppilaitoksissa tai kävi töissä.

Terveyspalvelut

Vastaanottokeskuksessa työskenteli vuonna 2020 yksi sairaanhoitaja. Vastaanottokeskuksen lääkäripalvelut ostetaan Raahen Terveystalolta. Vastaanottokeskuksen asiakkaiden synnytykset hoidetaan Oulun yliopistollisen sairaalan synnytäjien osastolla. Vuonna 2020 Ruukin vastaanottokeskuksen asiakkaille syntyi neljä vauvaa.

Keskuksen asiakkailleen tarjoamat palvelut

Vastaanottokeskus tarjoaa asiakkaille majoituksen ja sosiaali- ja terveyspalveluiden lisäksi erilaista toimintaa. Toimintamuotoja vuonna 2020 olivat esim. opintotoiminta, työtoiminta, jalkapallovuorot ja erilaiset kerhot ja ryhmät. Tämän lisäksi vastaanottokeskuksen asiakkaille järjestettiin muutamia retkiä. Erilaisia toimintamahdollisuuksia järjestämällä pyritään ylläpitämään asukkaiden aktiivisuutta ja oman elämän hallintaa. Koronaviruksesta johtuen toimintaa oli suunniteltua vähemmän.

Opintotoiminta

Suomen kielen opiskeluun osallistuvat 17-64-vuotiaat turvapaikanhakijat lukuun ottamatta alle vuoden ikäisten lasten äitejä. Jotkut turvapaikanhakijat käyvät palkkatyössä ja heidän ei tarvitse töiden ohella osallistua opetukseen. Suomen kielen opetusta järjestettiin vuonna 2020 useissa eri ryhmissä.

Työtoiminta

Vastaanottokeskuksen asukkaille järjestetään työtoimintaa, johon 17-64-vuotiailla turvapaikanhakijoilla on velvollisuus osallistua. Työtoiminnan tarkoituksena on ylläpitää ja tukea asukkaiden psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista toimintakykyä tarjoamalla mielekästä tekemistä.

Vapaa-ajan toiminta

Vapaa-ajan toiminnan tavoitteena on tukea turvapaikanhakijaa omatoimisuuteen ja aktiivisuuteen haasteellisessa elämäntilanteessaan. Keskuksessa pyritään sekä järjestämään että tukemaan lasten ja nuorten sekä aikuisten harrastus- ja virkistystoimintaa.

HUOMIONOSOITUKSET

Ansiomerkki

Ahti Alatalo	Yli-lin osasto
Anne Kynkäänniemi	Yli-lin osasto
Vuokko Mustonen	Kuusamon osasto
Marja-Liisa Mänttari	Vihannin osasto
Kyllikki Niskakoski	Reisjärven osasto
Tapio Romppainen	Reisjärven osasto
Pirjo Siipo	Kajaanin osasto
Oili Virranniemi	Kuusamon osasto

Pronssinen ansiomitali

Tanja Hämeenkorpi	Pyhäjoen osasto
Lauri Kuosmanen	Pudasjärven osasto
Leena Kuusiniva	Ylikiimingin osasto
Markku Leinonen	Siikajoen osasto
Aune Oikarinen	Hyrnsalmen osasto
Aino Parkkinen	Ylikiimingin osasto
Tarja Tikka	Pyhäjärven osasto
Hannu Tuhkanen	Hailuodon osasto
Raija Tuhkanen	Hailuodon osasto
Erkki Väänänen	Ylikiimingin osasto

Hopeinen ansiomitali

Aimo Aho	Siikajoen osasto
Aune Heikkinen	Hyrnsalmen osasto
Anne Heilala-Tervo	Siikajoen osasto
Maritta Härkönen	Siikajoen osasto
Sinikka Härkönen	Hyrnsalmen osasto
Pirkko Jokelainen	Hyrnsalmen osasto
Taimi Jurvakainen	Ylikiimingin osasto
Kai Takalahti	Oulunsalon osasto
Heikki Turunen	Oulun osasto
Elsa Väänänen	Ylikiimingin osasto

Kultainen ansiomitali

Markku Grip	Oulun osasto
Jukka Järvelä	Oulunsalon osasto
Suoma Ojala	Pudasjärven osasto
Petri Taivalkoski	Taivalkosken osasto

Pöytäviiri

Paavo Kukkola	Haapajärven osasto
---------------	--------------------

Ensiavun huomionosoitus

Olli Ylijoki	Oulu
--------------	------

Piirin hallitus 2020

Puheenjohtaja

Pekka Mattila	> 11.5.2020
Jarno Rasinkangas	15.8.2020 >

Varapuheenjohtaja

Jarno Rasinkangas	> 15.8.2020
Johan Heino	15.8.2020 >

Sakari Annala	Oulu
Juha Hankkila	Hyrnsalmi
Raija Heikkinen	Suomussalmi
Anne Heilala-Tervo	Siikajoki
Jari Huhtakallio	Oulu
Tarja Huhtela	Pudasjärvi
Pirjo Kontio	Kajaani
Jorma Lehtonen	Kajaani
Pasi Palosaari	Nivala
Pekka Pietilä	Kempele
Tuulikki Rahko	Kalajoki
Juha Tenhunen	Oulu
Laila Vainio	Oulu
Sanna Vääräniemi	Taivalkoski
Jose Quiroz	Liminka (eronnut 14.10.20)

Suomen Punaisen Ristin Oulun piirin hallitus kokoontui vuonna 2020 kahdeksan kertaa, joista vain kaksi kokousta oli lähitapaamisia.

Oulun piirin edustajat Suomen Punaisen Ristin keskushallinnossa

Suomen Punaisen Ristin yleiskokouksessa Jarno Rasinkangas valittiin järjestön hallitukseen. Valtuustoon valittiin Karoliina Rantanen Oulusta ja varajäseneksi Laila Vainio Oulusta.

Talous- ja kehittämissaliokuntaan valittiin Jarno Rasinkangas (varapuheenjohtaja) Oulusta ja ilmastonmuutosvaliokuntaan valittiin Johan Heino Puolangalta.

Tilintarkastajat

Outi Kirvesoja, JHTT, HTM; PricewaterhouseCoopers Oy

Koronavirus

Punainen Risti

**Ei jätetä
ketään yksin.**